

05. november

UKA2018/152

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM2019 pålægges at fastlægge en officiel fattigdomsgrænse i Grønland.

(Inuit Ataqatigiit Inatsisartutgruppe)

Vi skal hermed fra Siumut komme med følgende bemærkninger til de af Inuit Ataqatigiit stillede forslag.

Hvordan vi nu helt præcist har det med fattigdom og lighed herhjemme, er der kommet mange bud på i de sidste mange år og som også har vakt opsigt både herhjemme og i udlandet. En stor del af den opsigt som opstår, har sandsynligvis for det meste at gøre med, at kendskabet til vores samfund og os som grønlændere er yderst begrænset, for eksempel er det de færreste der kender til vores livsformer heroppe og mange som ikke kan forestille sig den vidstrakte kyststrækning, hvor meget få mennesker bebor et kæmpe areal og en enorm og udfordrende natur, som kun de færreste i resten af verden kan forestille sig og som de aldrig har tænkt på.

Alle disse ting taget i betragtning så har vi altid i Siumut ment, at folk rundt omkring i verden ved så lidt om resten af verden og os, og alligevel dømmes vores liv og vurderer os på mange forskellige måder; indimellem skyder de helt forkert, også i Danmark. Noget af det vi fra Siumut bider os mærke i er, at masser af udenlandske folk, som har været forbi os i et år eller flere år og boet og levet sammen med os ikke mindst i bygderne og yderdistrikterne, så bliver deres forståelse for vort land og os som folk meget større og deres tanker og vurderinger herom bunder i forståelse, ja, enkelte bliver så glade for at være her, så de bosætter sig sammen med os, fordi de ikke kan klare at forlade os. Derfor kan vi også sige, at vort liv her i dette land – når man ellers tager det alvorligt nok – så er det ikke kun negativt. Vi er et samfund der på mange måder, som mennesker, er et utroligt rigt samfund ikke mindst iblandt de velfungerende bygder og når vi så italesætter fattigdom som sådan, så skal man huske, at mange af os i stort omfang lever af det som landet og havet byder os. I mange andre lande har ingen adgang til en sådan rigdom.

Ja, vi har meget at tage fat på, når vi direkte italesætter fattigdom og lighed og vi vil fra Siumut altid arbejde på større lighed og bedre velfærd, for det er trods alt kernen i Siumuts målsætning og vil altid være det vigtigste mål.

Vi er trods alt i Siumut også ganske klar over, at samfundet set fra det politiske og lovgivningsmæssige område skal italesætte sine krav til en lighedsbaseret udvikling, for gør vi ikke det, vil vi risikere, at der opstår uligheder på arbejdsmarkedet, økonomisk ulighed og mange andre afledte konsekvenser.

Derfor er det særdeles vigtigt for Siumut, at alle borgere i landet allerede fra de er helt små har adgang til lige muligheder for skolegang, uddannelse, arbejde, at udøve sit erhverv, at tjene penge, at have en god fritid, social såvel som sundhedsmæssig lighed og ikke mindst kulturel lighed, for ikke at tale om en mængde andre områder, som også bør stilles lige set i Siumuts optik. Kort sagt så avler ulighed kun ulighed, eller sagt på en anden måde så kan ulighed ikke på nogen måde medføre lighed.

Fattigdom og ulighed og endelig at få defineret en fattigdomsgrænse herhjemme og mulighederne herfor, er udkommet som en tryksag, som er omdelt til Inatsisartut i februar og den blev sendt til Departementet for det sociale område, familieområdet, justitsområdet, og dengang var Sara selv Naalakkersuisoq for det sociale område og var også formand for Inuit Ataqatigiit.

Jeg vil citere lidt fra afslutningen i redegørelsen, fordi vi anser disse bemærkninger for vigtige.

“På baggrund af denne redegørelse kan det konkluderes, at en fattigdomsgrænse kan have den positive effekt, at den skaber større fokus på fattigdomsproblemer i samfundet og således motiverer politiske handlinger. Dog kan det på baggrund af redegørelsen ligeledes konkluderes, at der er en række forudsætninger for samt forbehold, der bør tages ved indførelse af en fattigdomsgrænse.

Således er det væsentligt for fattigdomsgrænsens legitimitet og kontinuitet, at der er bred politisk enighed om indførelsen.

Hvis man vælger at indføre en fattigdomsgrænse, anbefaler redegørelsen, at GS fortsætter deres arbejde med fattigdomsundersøgelse, som præsenteres i rapporten ”De økonomisk udsatte – 2011-2015”. GS tager udgangspunkt i en medianindkomstanalyse (jf. afsnit 5.4 om relativ fattigdom), der baserer sig på anbefalinger fra det danske ekspertudvalg om økonomisk fattigdom. Ligeledes anbefales det, at man forholder sig til de forbehold, der også fremsættes af GS i rapporten. GS-rapport og metode danner således et konstruktivt grundlag for at undersøge fattigdom kvantitativt.

Redegørelsen understreger, at fattigdom er et resultat af en bred mængde af samfundsmæssige faktorer. En virksom indsats mod fattigdom kræver således en helhedsorienteret politik. En politik der adresserer problemet gennem konkrete og sideløbende politikker og som styrker chancerne og mulighederne for socialt udstødte børn og voksne. For at sikre en helhedsorienteret politik anbefales det, at man indarbejder spørgsmålet om ulighed og fattigdom i de relevante sektorplaner. Dette kunne eksempelvis være sektorplanerne for uddannelses- og beskæftigelsesområdet. I forlængelse heraf skal det påpeges, at det er vigtigt, at der sættes krav og følges op på de politiske indsatser og målsætningerne i sektorplanerne. Indsatserne mod fattigdom og ulighed skal løbende justeres og det skal sikres, at de har den forventede effekt.

En fattigdomsgrænse kan således fungere som økonomisk hovedindikator for reduktion af den relative fattigdom. Men bliver den ikke suppleret med bredere undersøgelser og indikatorer, der for eksempel ser på social eksklusion, vil forudsætningerne for at formulere en holdbar politik mod

fattigdom hvile på et ufuldkomment grundlag. En central anbefaling er således, at fattigdomsgrænsen ikke må stå alene, som metode til undersøgelse af ulighed og fattigdom. Den skal suppleres med kvalitative analyser, som kan undersøge årsagerne til og konsekvenserne af fattigdom.

I forhold til at reducere fattigdom og ulighed vil der således være behov for en meget bred vifte af indsatser og politiske tiltag, som på tværs af sektorer indbefatter forebyggende indsatser, tværfaglige indsatser samt strukturelle tiltag på tværs af fagområder.”

Med tanke på alle disse ting skal vi fra Siumut bemærke, at vi fuldt støtter Naalakkersuisut i deres svarskrivelse og, at vi også hellere end gerne vil samarbejde om Landsstyrekoalitionens hensigter og mål i denne forbindelse.

Vi støtter ikke forslaget i dets nuværende udformning. Derimod støtter vi deres ændringsforslag.

Mala Høy Kuko, Siumut